

Sprawozdanie merytoryczne Stowarzyszenia Wikimedia Polska za 2007 r.

Wstęp

Stowarzyszenie Wikimedia Polska zwane dalej Stowarzyszeniem jest organizacją skupiającą część edytorów polskich i kaszubskich projektów Wikimedia:

Wikipedii
Wikinews
Wikibooks
Wikiźródła i
Wikicytatów

Są to projekty internetowe oparte na technologii „wiki” – umożliwiające dodawanie i edytowanie tekstów i grafiki każdemu internaucie przy pomocy dowolnej przeglądarki internetowej.

Stowarzyszenie działa we współpracy z amerykańską Fundacją Wikimedia (Wikimedia Foundation Inc., zarejestrowaną w stanie Floryda w USA). Współpraca ta sprowadza się do tego, że Fundacja Wikimedia udzieliła ograniczonego prawa do posługiwania się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej znakami towarowymi należącymi do Fundacji (logo i nazwami projektów), do wymiany informacji między oboma podmiotami oraz wzajemnego wspierania się. Stowarzyszenie Wikimedia Polska nie jest jednak oddziałem Fundacji Wikimedia – jest jedynie oficjalnym partnerem Fundacji na terenie RP.

Stowarzyszenie nie jest właścicielem serwerów na których działają wyżej wspomniane projekty. Stowarzyszenie jako takie nie ma prawa bezpośredniego ingerowania w sposób działania projektów oraz nie może ich zamykać, czy też decydować o ich zawartości merytorycznej. Projekty są samorządne i o ich zawartości decydują w pierwszym rzędzie społeczności edytorów, skupione wokół tych projektów. Zasiadanie we władzach Stowarzyszenia nie daje żadnych szczególnych uprawnień w ramach samych projektów. Z drugiej strony posiadanie szczególnych uprawnień w projektach nie przekłada się w żaden bezpośredni sposób na skład władz Stowarzyszenia. Struktury „władzy” w projektach i w Stowarzyszeniu są od siebie zupełnie niezależne.

Stowarzyszenie jest zatem instytucją pomocniczą w stosunku do projektów prowadzonych przez Fundację Wikimedia, która łączy społeczności polskojęzycznych projektów Wikimedia z Fundacją, a także realizuje w porozumieniu z Fundacją część jej celów na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności Stowarzyszenie pośredniczy w kontaktach między tymi społecznościami oraz Fundacją, oraz może pośredniczyć w kontaktach polskich podmiotów gospodarczych i instytucjonalnych z Fundacją. Stowarzyszenie stara się reprezentować interesy społeczności polskojęzycznych projektów Wikimedia w Fundacji. Stowarzyszenie stara się także promować polskojęzyczne projekty Wikimedia na terenie Polski oraz podejmuje działania na rzecz rozwoju projektów i skupionych wokół nich społeczności.

Członkostwo

Do Stowarzyszenia może przystąpić każdy edytor polskojęzycznych projektów Fundacji Wikimedia, który zarejestrował sobie w jednym z tych projektów konto użytkownika. O przyjęciu członków decyduje Zarząd Stowarzyszenia. Jak dotąd nikomu, kto poprawnie wypełnił deklarację członkowską nie odmówiono przystąpienia do Stowarzyszenia.

Na koniec 2006 r. liczba członków Stowarzyszenia wynosiła: 47 + 2 członków wspierających. Na początku 2007 r. jeden z członków przyjętych jeszcze w 2006 r. zrezygnował z członkostwa ze względu na objęcie funkcji państwowej wymagającej tej rezygnacji. Na spotkaniu Zarządu, które miało miejsce w Białowieży 1 maja 2007 r. skreślono, zgodnie z przyjętym regulaminem i statutem, 7 członków, którzy nie wpłacili składki za 2007 r. mimo wielokrotnych upomnień, lub sami oświadczyli, że nie są już zainteresowani dalszym członkostwem. W trakcie tego spotkania Zarządu przyjęto także ośmioro nowych członków, obecnych na konferencji. Kolejnych 10 członków przyjętych zostało 2 maja 2007. Od ostatniego Walnego Zebrania Członków 2 maja 2007 przyjęto kolejnych 23 członków. Stowarzyszenie liczyło na koniec 2007 r. **91 członków zwykłych i 2** wspierających. Łącznie od początku 2007 roku przyjętych zostało **52** członków zwykłych.

Na początku 2007 r. rozpoczęto wydawanie legitymacji członkowskich. Są one wydawane członkom, którzy mają opłacone składki, na ich prośbę. **Do dnia 31 grudnia 2007 wydano 33 legitymacje.**

Prace organizacyjno-prawne

1. Prowadzono serwis internetowy Stowarzyszenia na serwerze Fundacji Wikimedia (<http://pl.wikimedia.org>)
2. Utrzymywano listę dyskusyjną dla członków Stowarzyszenia (wikimediapl-l@lists.wikimedia.org)
3. Utrzymywano kanał IRC #wikimedia-pl, przy użyciu którego odbyło się ponad 40 cotygodniowych, wirtualnych posiedzeń Zarządu.
4. Utrzymywano domeny internetowe:
 - o wikipedia.pl
 - o wikinews.pl
 - o wikicytaty.pl
 - o wikibooks.pl
 - o wikisłownik.pl
 - o wikizrodla.pl
 - o wikipedijo.pl
5. Działy następujące jednostki Stowarzyszenia:
 - o Statutowe:
 - Komisja Rewizyjna
 - Sąd Koleżeński
 - o Pozastatutowe:
 - Biuro Prasowe
 - Biuro Prawne
 - Komisja Wikikonkursu
 - Opiekun majątku

W 2007 r. odbyły się dwa Walne Zebrania Członków Stowarzyszenia: 2 maja w Białowieży (sprawozdawcze, 34 osoby), oraz 15 grudnia w Chorzowie (wyborcze, 24 członków).

Realizacja celów

Pozyskiwanie materiałów i wsparcie techniczno-finansowe Wikimedian

1. Wikikonkurs: jest to inicjatywa polegająca na częściowym finansowaniu kosztów projektów zgłaszanych przez edytorów Wikipedii i innych projektów Wikimedia – nie jest to opłata za pracę na rzecz tych projektów, lecz pokrywanie kosztów pośrednich typu: przejazdy, opłaty za dostęp do archiwów i muzeów, koszty kopiowania i fotografowania.
 - o W trakcie trwania III edycji (od 28 grudnia 2006 do 1 października 2007) zrealizowano projekty:
 - Metalmania 2007 – wykonanie dokumentacji fotograficznej 13 zespołów, rezultatem jest umieszczenie do 1 grudnia 2007 na Wikimedia Commons ponad 220 zdjęć.
 - Regaty Tall Ships' – wykonanie dokumentacji fotograficznej, rezultatem jest umieszczenie ok. 125 zdjęć na Wikimedia Commons.
 - Obrazy polskich malarzy – wykonanie wysokiej jakości skanów reprodukcji dzieł polskich malarzy z albumu.
 - Artykuły o Szekspirze – zakup książki dotyczącej życia i twórczości Williama Shakespeare'a w celu weryfikacji haseł związanych z bardem ze Stratford i dodanie polskiego nazewnictwa miejsc i postaci do odpowiednich artykułów. Do 1 grudnia 2007 zweryfikowano i uzupełniono ok. 38 artykułów.
 - Zakup "Encyklopedia muzyki popularnej - lata 80-te" - do 1 grudnia 2007 z wykorzystaniem książki napisane zostały w Wikipedii 3 artykuły o muzykach i 2 o grupach muzycznych.
 - Zakup słownika języka chińskiego na potrzeby weryfikacji i rozbudowy chińskich haseł w Wikisłowniku.
 - o Od 8 listopada trwa IV edycja Wikikonkursu, w ramach tej edycji trwa zbieranie wniosków.
2. Inne formy pozyskiwania materiałów do projektów Wikimedia:
 - o Stowarzyszenie rozesała szereg podań i próśb do władz kilku Parku Narodowych i Muzeów, dzięki czemu kilka grup Wikipedystów uzyskało możliwość wykonania dokumentacji fotograficznej tych miejsc, potrzebnej do napisania artykułów w Wikipedii. Niepowodzeniem skończyła się tylko próba uzyskania pozwolenia na wykonanie dokumentacji fotograficznej Zamku Królewskiego na Wawelu w Krakowie i Muzeum "Pałac w Wilanowie".
 - o Stowarzyszenie wystosowało pismo do organizatorów 64. Tour de Pologne z prośbą o ułatwienie reporterom Wikinews wykonania dokumentacji fotograficznej wyścigu. W efekcie powstał szereg artykułów relacjonujących wydarzenie, wzbogaconych zdjęciami.
 - o Metal Mind Productions - wydawnictwo do tej pory przekazało 3 akredytacje fotograficzne na imprezy organizowane przez siebie (2 na Metalmanię 2007 oraz 1 na koncert zespołu Moonspell). Dzięki temu Wikipedia wzbogaciła się o wysokiej klasy zdjęcia kilkunastu światowej sławy gwiazd muzyki metalowej.
3. Kontynuowanie współpracy z Wrocławskim Centrum Sieciowo-Superkomputerowym, które nieodpłatnie wypożycza dla Stowarzyszenia serwer, pełniący rolę pomocniczą w stosunku do Wikipedii i innych projektów Wikimedia. Są na nim składowane nieobrobione materiały, działają rozmaite narzędzia diagnozujące ruch w Wikipedii, gromadzące dane statystyczne, czy wykonujące automatycznie określone masowe zmiany w artykułach.

Działania na rzecz rozwoju społeczności projektów Wikimedia

Zarząd zorganizował w 2007 r. ogólnopolskie spotkanie edytorów projektów, na które zaproszone były także osoby z innych środowisk zajmujących się wolną twórczością, a także przedstawiciele społeczności innych wersji językowych projektów Wikimedia. Była to trzydniowa

Konferencja Wikimedia Polska

2007, która odbyła się w dniach 1 - 3

maja 2007 r. w Zespole Szkół Leśnych im. Leśników Polskich w Białowieży. Celem konferencji było stworzenie platformy wymiany doświadczeń między uczestnikami projektów Wikimedia, innych podobnych społeczności oraz osobami z zewnątrz. Poza tym impreza ta była okazją do integracji członków społeczności projektów Wikimedia jak i ogólnie wszystkich osób związanych z projektami wolnej twórczości i oprogramowania.

Na program konferencji złożyło się:

- 12 wykładów, które w większości cieszyły się wysoką frekwencją słuchaczy
- 3 zajęcia warsztatowe z użyciem sal komputerowych Zespołu Szkół Leśnych
- 3 wycieczki do obiektów Białowieskiego Parku Narodowego (muzeum, Rezerwatu Pokazowego Żubrów i Obszaru Ochrony Ścistej)
- wycieczka szlakiem "Krajobrazy Puszczy" oraz na teren przygraniczny Nadleśnictwa Białowieża
- 2 imprezy towarzyskie: ognisko i mecz piłki siatkowej: Wikipedyści - Klub sportowy "Żubr".

W konferencji uczestniczyło 101 osób, w tym jeden gość z czeskiej Wikipedii, przedstawiciele Creative Commons Polska, Fundacji "Nowoczesna Polska", ISOC Polska.

Stowarzyszenie zorganizowało obchody 6- lecia polskiej Wikipedii, które odbywały się we wrześniu 2007 r. w 8 miastach Polski. Była to z jednej strony impreza promocyjna, a z drugiej także okazja do spotkania edytorów projektów Wikimedia z osobami spoza tego środowiska. W obchodach tych uczestniczyło łącznie ok. 80 członków społeczności polskojęzycznych projektów Wikimedia oraz kilku przedstawicieli polskich mediów.

Stowarzyszenie zorganizowało **Zimowy Zlot Wikimedian 2007**, które miało miejsce w Chorzowie, w dniach 15-16 grudnia 2007. Spotkanie to było otwarte dla każdego, ale miało z założenia bardziej kameralny i integracyjny charakter od **Konferencji Wikimedia Polska**. Uczestniczyły w nim 43 osoby. W ramach Zlotu odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia, na którym wybrano nowe władze.

Zarząd udzielił także finansowego wsparcia edytorom Wikipedii w celu zorganizowania spotkania roboczego pod nazwą **"GDJ - Gdzie jesteśmy? Dokąd zmierzamy? Jak?"**, które miało miejsce 22-23 września w Częstochowie. Uczestnicy spotkania zastanawiali się nad kierunkami dalszego rozwoju tego projektu.

Działania edukacyjne i promocyjne

Oprócz wspomnianej wyżej Konferencji Wikimedia Polska i obchodów 6. lecia Wikipedii, Stowarzyszenie podjęło następujące działania promocyjne projektów Wikimedia w 2007 r.:

Wykłady i warsztaty

Członkowie Stowarzyszenia wygłosili kilkanaście wykładów na konferencjach i zlotach innych organizacji, m.in.:

- WikiAkademia w Białowieży, w której uczestniczyło 25 uczniów i nauczycieli Szkoły Leśnej
- Wykład na Konferencji "Dynamika kultury a (r)ewolucja własności intelektualnej", Wrocław 23-24 marca 2007.
- Wykład nt. dziennikarstwa obywatelskiego na przykładzie Wikinews na szkoleniu dla harcerzy w Chorzowie, dn. 24 marca 2007.
- Referat *Społeczne problemy organizacji pracy i sposoby ich rozwiązywania na przykładzie internetowej encyklopedii – polskojęzycznej Wikipedii* podczas konferencji "Socjologiczne i psychologiczne problemy organizacji i zarządzania" organizowanej przez Wyższą Szkołę Komunikacji i Zarządzania w Poznaniu.
- Stoisko i wykłady o Wikimedia Commons na Targach Tuningu Komputerów 21-22 kwietnia oraz 23-24 czerwca 2007.
- Wykład o Wikisłowniku na konferencji *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji*, UWM Olsztyn, 25 maja 2007.
- Wykład *Wikisłownik a projekt Jidysz Lebt* na Międzynarodowym Seminarium Języka Jidysz. Śródborów, 22 sierpnia 2007.
- Wykład *Wolna kultura* na Software Freedom Day '07 w Krakowie, 15 września 2007.
- Wykład *Kondycja ruchu wolnej treści w Polsce na przykładzie projektów Wikimedia* na Software Freedom Day '07 we Wrocławiu, 15 września 2007.
- Wykład i warsztaty *Wikipedia - źródło wolnej wiedzy* na X Dolnośląskim Festiwalu Nauki we Wrocławiu, 21 września 2007.
- Wykład o Wikipedii na konferencji *Jesień Linuksowa 2007*, 21 września 2007, Rybnik.
- Spotkanie z młodzieżą szkolną w olsztyńskiej bibliotece "Abecadło" w ramach V Olsztyńskich Dni Nauki, 25 września 2007.
- Wykład o projektach Wikimedia na konferencji "Edukacja Warszawska 2.0", 16 października 2007.
- Prezentacja blogów Wikimedian w ramach spotkania *Pasja w sieci* na Blog Festivalu we Wrocławiu, 24 listopada 2007.

Kontakty z mediami

Działania rzecznika, biura prasowego, Zarządu i członków Stowarzyszenia objęły m.in.:

1. Wydarzenia medialne:
 - W drugim tygodniu lutego w mediach pojawiła się informacja o bankructwie Fundacji Wikimedia i zbliżającym się zamknięciu Wikipedii. Po konsultacji z Fundacją, doszło do wysłania sprostowania do głównych portali internetowych, które zamieściły informację.
 - Pod koniec marca wystartowało Citizendium, konkurencyjny projekt dla Wikipedii. Biuro oraz rzecznik prasowy otrzymali wiele telefonów/e-maili w tej sprawie.
 - Dariusz Siedlecki i Sebastian Skolik interweniowali w mediach po informacji zablokowania przez Wikipedię łódzkiej Neostrady, dzięki czemu, po interwencji Gazety Wyborczej w TPSA, Neostrada mogła być odblokowana.

- Informacje o 6. urodzinach Wikipedii jak i samej encyklopedii oraz o projektach siostrzanych kilkakrotnie pojawiły się w olsztyńskich mediach (Gazeta Wyborcza, Radio Olsztyn) oraz na plakatach promujących Wikibooks, Wikisownik, Wnikinews oraz Wikipedię w ramach V Olsztyńskich Dni Nauki.
 - We wrześniu pojawił się obszerny artykuł w Dzienniku Zachodnim na temat Wikipedii z komentarzami kilku członków Stowarzyszenia.
 - We wrześniu pojawiła się w mediach informacja o korzystaniu przez IPN z Wikipedii jako źródła. Stowarzyszenie wystosowało oświadczenie w tej sprawie i rzecznik powiadomił o tym media.
2. Wywiady:
- Do 4 października wywiadów w Warszawie udzielał rzecznik prasowy Stowarzyszenia, Dariusz Siedlecki. Były to również konsultacje z autorami artykułów o Wikipedii i wolnych społecznościach w Polsce, m.in.:
 - "Polowanie na Google" w numerze 11/07 Wprost
 - Materiał dot. błędów w Wikipedii dla Panoramy TVP2 dnia 28 stycznia 2007
 - Kilka wywiadów dla Polskiego Radia (głównie BIS i Jedynka) dotyczących obecnej sytuacji Wikipedii
 - Godzinna audycja o Wikipedii w Radiu BIS o godzinie 10.00, 22 września 2007
 - Inne drobne wywiady i konsultacje dla różnych stron internetowych
 - Członkowie władz Stowarzyszenia udzielili kilkudziesięciu wywiadów prasowych i radiowo-telewizyjnych, których efektem były 2 audycje telewizyjne, kilkanaście radiowych i ok. 33 artykułów prasowych na temat projektów Wikimedia oraz kilkadziesiąt wiadomości w mediach internetowych. Do najbardziej znaczących z nich można zaliczyć:
 - Wywiad członków Zarządu (Tomasz Ganicz, Piotr Cywiński, Artur Jan Fijałkowski) dla Telewizji Białostok podczas Konferencji Wikimedia Polska 2007 (emisja w "Obiektywie" 2 maja 2007). Informacje te pojawiły się także w Wiadomościach TVP1 o 19:30 dnia 5 maja 2007.
 - W programie Polsatu2 "Oblicza Ameryki" wywiad z Piotrem Domaradzkim 12 kwietnia 2007
 - Wywiad członków Zarządu (Artur Jan Fijałkowski, Sebastian Skolik) dla Aktualności TVP3 Katowice podczas spotkania roboczego GDJ - 2007-09-22
 - 2007-07-28/29 Gazeta Wyborcza, Marta Strzelecka – "Fenomen Wikipedii"
 - 37/2007 Newsweek Polska – "Wikiholicy", Jacek Romanowicz, str. 98
3. Tomasz Ganicz dyżurował przy telefonie Biura Prasowego. Na numer komórki Dariusza Siedleckiego często dzwoniли także edytorzy szukający pomocy w edytowaniu Wikipedii, albo osoby z prasy chcące wykorzystać materiały graficzne znajdujące się na naszych projektach.
4. W wyniku naboru pod koniec kwietnia i na początku października zaczęli funkcjonować przedstawiciele regionalni, którzy mają służyć informacją dla swoich województw, spotykać się z lokalnymi mediami oraz informować rzecznika prasowego o wszystkich wydarzeniach odbywających się w danych województwach, a związanych z Wikipedią. Regionalni przedstawiciele działają w: Łodzi, Częstochowie, Trójmieście, Opolu, Wrocławiu.

Materiały promocyjne

1. Wydrukowano 1000 zakładek promocyjnych i 200 ulotek "Ściągawka Wikipedysty", które rozdano na Konferencji Wikimedia Polska 2007, Targach Tuningu Komputerów, Cybermanii oraz Dolnośląskim Festiwalu Nauki.
2. Przygotowano projekty ogólnej broszury informacyjnej i dwóch plakatów, które są drukowane w pojedynczych seriach w miarę potrzeb.

Współpraca z innymi organizacjami i wspieranie idei wolnej twórczości

Stowarzyszenie Wikimedia Polska współpracuje z następującymi organizacjami i instytucjami, które posiadają wspólne ze Stowarzyszeniem cele:

- Creative Commons Polska (<http://creativecommons.pl/>)
- Fundacja Nowoczesna Polska (<http://nowoczesnapolska.org.pl/>) – z którą wspólnie Stowarzyszenie wystąpiło o grant europejski na wsparcie projektu o nazwie „Wolne Podręczniki” (<http://wolnepodreczniki.pl/>), którego celem jest stworzenie za pomocą oprogramowania MediaWiki zestawu podręczników do szkół, które byłyby dostępne na wolnej licencji.
- Deklaracja Berlińska (<http://oa.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>) – międzynarodowa inicjatywa mająca na celu stworzenie efektywnych form dystrybucji wiedzy naukowej i dóbr kultury w oparciu o wolne licencje.
- Ogónoeuropejska petycja o zagwarantowanie publicznego dostępu do rezultatów badań naukowych dotowanych ze środków publicznych (<http://www.ec-petition.eu/>) - mająca nakłonić Komisję Europejską do wprowadzenia w życie zaleceń sporządzonego kilka lat temu raportu nt. stanu rynku publikacji naukowych w Europie. (http://ec.europa.eu/research/science-society/pdf/scientific-publication-study_en.pdf).
- Koalicja na Rzecz Otwartych Standardów, skupiająca kilkadziesiąt instytucji i firm, których celem jest promocja i lobowanie na rzecz upowszechnienia otwartych standardów dokumentów elektronicznych w Polsce.
- 30 lipca 2007 władze Stowarzyszenia wystosowały list do Biura Prasowego Kancelarii Prezydenta RP i opiekuna strony <http://www.prezydent.pl> z prośbą o uściślenie warunków korzystania ze zdjęć zamieszczonych w tym serwisie. Równocześnie zaproponowano objęcie tych materiałów jedną z wolnych licencji (Creative Commons Uznanie Autorstwa lub GFDL). W konsekwencji zdjęcia udostępnione zostały na licencji GFDL, z wymogiem oznaczenia wykorzystanych zdjęć formułą "Archiwum Kancelarii Prezydenta RP - www.prezydent.pl".
- 23 listopada 2007 władze Stowarzyszenia we współpracy z prawnikiem wystosowały list do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego w sprawie uregulowania zakazu fotografowania wprowadzanego przez polskie muzea.

Działania służące rozpowszechnianiu treści projektów poza Internetem

- Stowarzyszenie Wikimedia Polska, razem z wydawnictwem "Helion" przygotowało wydanie Wikipedii na DVD. Płyta została przygotowywana jeszcze w 2006 r. przez zespół 13 Wikipedystów zatrudnionych przez firmę Helion na umowę-zlecenie, którzy byli wspomagani przez grupę wolontariuszy pochodzących również ze środowiska Wikimedii. Grupa kontraktowych pracowników razem z 38 wolontariuszami dokonała selekcji i uporządkowała hasła z polskiej Wikipedii w wersji z 4 czerwca 2006. Płyta wydana została w połowie 2007 r. i dostępna jest w sprzedaży. Stowarzyszenie przygotowało stronę informacyjną (<http://dvd.wikimedia.pl>) i udostępniło płytę do pobrania zgodnie z licencją GFDL.
- Zarząd podjął działania mające na celu przekazanie na aukcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy kilku płyt DVD z Wikipedią.